

Predmet C-190/24

Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda

Datum podnošenja:

7. ožujka 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Conseil d'État (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

6. ožujka 2024.

Tužitelj:

Coyote System

Tuženici:

Ministre de l'Intérieur et des outre-mer

Premier ministre (predsjednik vlade)

Predmet i podaci o sporu

- Društvo Coyote System podnijelo je Conseilu d'État (Državno vijeće, Francuska) tužbu za poništenje zbog prekoračenja ovlasti décreta n° 2021-468 du 19 avril 2021 portant application de l'article L. 130-11 du code de la route (Uredba br. 2021-468 od 19. travnja 2021. o primjeni članka L. 130-11 Zakonika o cestovnom prometu) (u dalnjem tekstu: pobijana uredba).
- Članak L. 130-11 Zakonika o cestovnom prometu uveden je lojem du 24 décembre 2019 d'orientation des mobilités (Zakon od 24. prosinca 2019. o mobilnosti). Tim se zakonom za potrebe javnog reda, javne sigurnosti i javne zaštite nastoje spriječiti ponašanja kojima se izbjegavaju određene prometne kontrole korištenjem elektroničkih usluga pomoći pri vožnji ili u navigaciji na temelju geolokacije koje omogućuju da se prometna kontrola predviđi i, po potrebi, izbjegne.

Navedene odredbe prava Unije

3 U skladu s člankom 1. stavcima 1. i 2. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (u dalnjem tekstu: Direktiva 2000/31):

„1. Ova direktiva ima za cilj doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta osiguranjem slobodnog kretanja usluga informacijskog društva između država članica.

2. Ova Direktiva usklađuje, u mjeri potrebnoj za postizanje cilja iz stavka 1., pojedine nacionalne odredbe o uslugama informacijskog društva koje se odnose na unutarnje tržište, poslovni nastan davatelja usluga, komercijalna priopćenja, elektroničke ugovore, odgovornost posrednika, kodeks ponašanja, izvansudske nagodbe, mogućnosti tužbe i suradnju između država članica.”

4 U skladu s člankom 2. točkom (h) podtočkom (i) te direktive:

„Za potrebe ove Direktive, sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

[...]

(h) „područje koordinacije”: zahtjevi utvrđeni u pravnim sustavima država članica koji se primjenjuju na davatelje usluga informacijskog društva ili usluge informacijskog društva, bez obzira na to jesu li opće naravi ili izričito njima namijenjeni.

i. Područje koordinacije se odnosi na zahteve koje davatelj usluga treba poštovati u vezi s:

– početkom obavljanja djelatnosti pružanja usluge informacijskog društva, kao što su zahtjevi vezani za kvalifikacije, ovlaštenje ili prijavu,

– obavljanjem djelatnosti pružanja usluga informacijskog društva, kao što su zahtjevi vezani za ponašanje davatelja usluga, zahtjevi u pogledu kvalitete i sadržaja usluge uključujući zahteve koji se odnose na oglašavanje i ugovore, ili zahteve vezane za odgovornost davatelja usluge.”

5 U skladu s člankom 3. te direktive:

„1. Svaka država članica mora osigurati da usluge informacijskog društva koje pruža davatelj usluga s poslovnim nastanom na njezinom državnom području udovoljavaju onim nacionalnim odredbama te države članice koje spadaju u okvir područja koordinacije.

2. Države članice ne mogu, zbog razloga koji spadaju u okvir područja koordinacije, ograničiti slobodu pružanja usluga informacijskog društva iz neke druge države članice.

[...]

4. Države članice mogu poduzeti mjere za odstupanja od stavka 2. u pogledu određene usluge informacijskog društva ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

(a) mjere moraju biti:

i. potrebne iz nekog od sljedećih razloga:

- javna politika, posebno sprečavanje, istraga, otkrivanje i procesuiranje kaznenih djela, uključujući zaštitu maloljetnika i borbu protiv svakog poticanja na mržnju na rasnim, spolnim, vjerskim ili nacionalnim osnovama, kao i narušavanje ljudskog dostojanstva pojedinaca,
- zaštita javnog zdravlja,
- javna sigurnost, uključujući zaštitu nacionalne sigurnosti i obranu,
- zaštita potrošača, uključujući ulagače;

ii. poduzete protiv određene usluge informacijskog društva koja dovodi u pitanje ciljeve navedene u točki i. ili koja predstavlja ozbiljan i veliki rizik za ostvarenje tih ciljeva;

iii. razmjerne tim ciljevima;

(b) prije poduzimanja takvih mera i neovisno o sudskim postupcima, uključujući prethodne postupke i radnje provedene u okviru kriminalističke istrage, država članica je već:

- zatražila od države članice iz stavka 1. da poduzme mjeru, a posljednja te mjeru nije poduzela ili je poduzela nedostatne mjeru,
- obavijestila Komisiju i državu članicu iz stavka 1. o svojoj namjeri da poduzme takve mjeru.

[...]"

6 U skladu s člankom 14. stavkom 3. Direktive 2000/31, koji se primjenjuje kad se pružena usluga informacijskog društva sastoji od pohrane informacija dobivenih od primatelja usluge:

„3. Ovaj članak ne utječe na mogućnost da sud ili upravno tijelo, u skladu s pravnim sustavom države članice, od davatelja usluge zahtijeva okončanje ili sprečavanje prekršaja i ne utječe na mogućnost da država članica utvrdi postupke kojima se uređuje uklanjanje ili onemogućavanje pristupa informacijama.”

7 U skladu s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2000/31:

„1. Države članice ne mogu uvesti opću obvezu za davatelje usluga da pri pružanju usluga iz članaka 12., 13., i 14. prate informacije koje prenose ili pohranjuju niti opću obvezu da aktivno traže činjenice ili okolnosti koje bi ukazivale na protuzakonite aktivnosti.”

- 8 U skladu s uvodnom izjavom 26. Direktive 2000/31:

„U skladu s uvjetima utvrđenim u ovoj Direktivi, države članice mogu primijeniti svoja nacionalna pravila o kaznenom pravu i kaznenom postupku s ciljem poduzimanja svih istražnih i drugih mjera potrebnih za otkrivanje i procesuiranje kaznenih djela, pri čemu nema potrebe obavješćivati Komisiju o tim mjerama.”

- 9 U skladu s njezinom uvodnom izjavom 47.:

„Državama članicama nije dozvoljeno propisati obvezu praćenja za davatelje usluga kao obvezu opće naravi; to se ne odnosi na obveze praćenja u pojedinom slučaju, a posebno ne utječe na naloge državnih tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.”

- 10 Naposljetku, u skladu s njezinom uvodnom izjavom 48.:

„Ova Direktiva ne utječe na mogućnost država članica da od davatelja usluga, koji smješta na poslužitelju informacije dobivene od korisnika njihovih usluga, zahtijevaju primjenu dužne pažnje kakva se od njih opravdano može očekivati i kako je utvrđena nacionalnim zakonima, kako bi se otkrile i spriječile pojedine vrste nezakonitih aktivnosti.”

Navedene odredbe nacionalnog prava

- 11 Člankom L. 130-11 Zakonika o cestovnom prometu uspostavlja se mehanizam kojim se predviđa mogućnost da se operatorima elektroničke usluge pomoći pri vožnji ili u navigaciji na temelju geolokacije zabrani da preko te usluge prosljeđuju informacije o određenim prometnim kontrolama koje su prenijeli njezini korisnici jer to prosljeđivanje može omogućiti drugim korisnicima da izbjegnu te prometne kontrole. Te su prometne kontrole taksativno navedene i ne odnose se samo na razloge povezane s cestovnom sigurnosti, nego i na one povezane s pravosudnom policijom kada se traže počinitelji teških kaznenih djela.
- 12 Člankom L. 130-12 Zakonika o cestovnom prometu predviđaju se kazne koje se primjenjuju u slučaju povrede obveza povezanih sa zabranom prosljeđivanja informacija.
- 13 Pobijanom uredbom predviđaju se pravila za primjenu članka L. 130-11 Zakonika o cestovnom prometu, osobito u pogledu određivanja cesta ili dionica cesta na koje se odnosi zabrana, načini komuniciranja s pružateljima elektroničke usluge pomoći pri vožnji ili u navigaciji na temelju geolokacije u svrhu provedbe te

zabrane i mjere za osiguravanje povjerljivosti informacija koje prenose ti operatori.

Argumenti stranaka

A. Coyote System

- 14 Društvo Coyote System tvrdi da se mehanizmom zabrane prosljeđivanja informacija koji je utvrđen pobijanom uredbom povređuju ciljevi Direktive 2000/31. Smatra da se pobijanom uredbom povređuje Direktiva 2000/31, s jedne strane, jer joj nije prethodio postupak predviđen člankom 3. te direktive i jer se njome operatorima s poslovnim nastanom izvan Francuske nalažu pravila kojima se ograničava njihova sloboda pružanja usluga protivno tom članku i, s druge strane, jer im se njome nalaže opća obveza praćenja informacija koje prenose, koja je protivna članku 15. te direktive.

B. Ministarstvo za unutarnje i prekomorske poslove

- 15 Ministre de l'Intérieur et des outre-mer (Ministarstvo za unutarnje i prekomorske poslove) zahtijeva da se tužba odbije. Tvrdi da istaknuti tužbeni razlozi nisu osnovani.

Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

- 16 U svojoj presudi od 9. studenoga 2023., Google Ireland i dr. (C-376/22, EU:C:2023:835), Sud je utvrdio, u točkama 42. do 44. te presude, da „Direktiva 2000/31 [...] počiva na primjeni načelâ nadzora u državi članici podrijetla i uzajamnog priznavanja, tako da su u okviru područja koordinacije definiranog u članku 2. točki (h) te direktive usluge informacijskog društva regulirane samo u državi članici na čijem državnom teritoriju pružatelji tih usluga imaju poslovni nastan”, te je iz toga zaključio da je, „[s]lijedom toga, s jedne strane, na svakoj [...] državi članici kao državi članici podrijetla usluga informacijskog društva da uredi te usluge i na toj osnovi zaštiti ciljeve od općeg interesa navedene u članku 3. stavku 4. točki (a) podtočki i. Direktive 2000/31” i da je, „[s] druge strane, u skladu s načelom uzajamnog priznavanja, na svakoj [...] državi članici, kao državi članici pružateljici usluga informacijskog društva, da ne ograniči slobodno kretanje tih usluga zahtijevajući poštovanje dodatnih obveza iz područja koordinacije koje je donijela”. Sud je zbog toga u točki 60. presudio da „članak 3. stavak 4. Direktive 2000/31/[EZ] treba tumačiti na način da općenite i apstraktne mjere koje se odnose na općenito opisanu kategoriju određenih usluga informacijskog društva i koje se jednakom primjenjuju na svakog pružatelja te kategorije usluga nisu obuhvaćene pojmom ‚mjere poduzete u pogledu određene usluge informacijskog društva’ u smislu te odredbe”.

- 17 Odgovor koji treba dati na tužbene razloge koje je istaknulo društvo Coyote System ovisi o odgovorima koje treba dati na prethodna pitanja navedena u nastavku. Conseil d'État (Državno vijeće) navodi da su ta pitanja odlučujuća za rješavanje spora o kojem odlučuje te su ona uistinu složena.

Prethodna pitanja

- 18 Conseil d'État (Državno vijeće) prekida postupak povodom tužbe društva Coyote System do donošenja odluke Suda Europske unije o sljedećim pitanjima:

- a) Treba li smatrati da je zabrana operatorima elektroničke usluge pomoći pri vožnji ili u navigaciji na temelju geolokacije da preko te usluge prosljeđuju bilo kakve poruke ili podatke koje su prenijeli korisnici i koje mogu omogućiti drugim korisnicima da izbjegnu određene prometne kontrole dio „područja koordinacije“ predviđenog Direktivom 2000/31/EZ, kada se ta zabrana, iako se odnosi na obavljanje djelatnosti pružanja usluga informacijskog društva, u dijelu u kojem se tiče ponašanja pružatelja usluga, kvalitete ili sadržaja usluge, ipak ne odnosi na poslovni nastan pružatelja usluga, komercijalna priopćenja, elektroničke ugovore, odgovornost posrednika, kodeks ponašanja, izvansudske nagodbe, mogućnosti tužbe ni suradnju između država članica, te se stoga ne odnosi ni na jedno od područja uređenih odredbama o uskladivanju iz njezina poglavlja II.?
- b) Je li zabrana prosljeđivanja čiji je cilj da se osobito izbjegne da osobe koje su tražene zbog težih ili lakših kaznenih djela ili koje predstavljaju prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti mogu izbjegći prometne kontrole obuhvaćena zahtjevima koji se odnose na obavljanje djelatnosti pružanja usluga informacijskog društva koje država članica ne može naložiti pružateljima usluga iz neke druge države članice, iako se u uvodnoj izjavi 26. Direktive navodi da se njome državama članicama ne uskraćuje mogućnost da primjenjuju svoja nacionalna pravila o kaznenom pravu i kaznenom postupku s ciljem poduzimanja svih istražnih i drugih mjera potrebnih za otkrivanje i procesuiranje kažnjivih djela?
- c) Treba li članak 15. Direktive 2000/31/EZ, kojim se zabranjuje da se pružateljima usluga na koje se on odnosi naloži opća obveza praćenja, osim obveza koje se primjenjuju u pojedinom slučaju, tumačiti na način da se njime sprečava primjena mehanizma kojim se samo predviđa da se operatorima elektroničke usluge pomoći pri vožnji ili u navigaciji na temelju geolokacije može naložiti da u okviru te usluge u pojedinim slučajevima ne prosljeđuju određene kategorije poruka ili podataka, a da pritom operator ne treba znati njihov sadržaj kako bi to učinio?